Sukututkija vierailulla Jalasjärvellä

Kirjastossa järjestetyssä tilaisuudessa asiantuntijana oli sukunsa vaiheita tutkinut Reijo Moilanen. Aiheena oli jalasjärveläissyntyisen Michael Hopiavuoren suvun taival 1800-luvun Suomessa.

Salla Kurikka

Lappeenrantalainen **Reijo Moilanen** aloitti sukututkimuksen vuonna 1984.

– Työskentelin tuolloin pappina ja minulla oli suora yhteys kirkkoherranvirastoon, Reijo kertoo.

Opiskeluaikoina sukututkimusta ja kirkkoherranviraston hoitoa opetettiin tiedekunnassa, sillä siihen aikaan pappi vastasi väestökirjanpidosta.

Reijo kertoo sukututkimustyön imevän mukaansa:

– Jos jokin asia tai henkilö jää selvittämättä, se täytyy selvittää.

Kirkonkirjoja ja erilaisia katalogeja on digitalisoitu ja digihakemistosta löytyy vanhoja lehtiä noin 1940-luvulle saakka.

– Lehdistä löytyy yllättävän paljon tietoa ihmisistä: kuolinilmoituksia, kuulutuksia, urheilutuloksia ja rikoksia, Reijo listaa.

Ennen vanhaan ei ollut tietosuojaa suojaamassa ihmisten yksityisyyttä:

– Nimi laitettiin lehteen, vaikka olisi tappanut jonkun.

Edellä listattujen lisäksi henkilöistä on mahdollista löytää esimerkiksi syntymäaika, rokotustiedot sekä asuinpaikkatiedot. Aviottoman lapsen syntyessä on mahdollista löytää tietoja niin äidistä kuin lapsesta.

Kirkonkirjoista saattaa löytyä merkinnät ehtoolliskäynneistä, sillä ehtoolliselle tuli ilmoittautua etukäteen edellisenä iltana.

Suurena apuna pitkäjänteisyyttä vaativassa tutkimustyössä ovat sukututkimusyhteisöt sekä Facebookista löytyvät sukututkimusharrastajien ryhmät.

– Minulla on yhteyksiä muun muassa Venäjälle, Latviaan, Puolaan, Saksaan ja Ruotsiin, Reijo sanoo.

Ihmisten tietojen selvittäminen vaatii toisinaan valtioiden rajojen ylittämistä sekä yhteistoimintaa eri tahojen ja ihmisten kanssa.

Esko Lehtovaara (vas) on sukututkija Reijo Moilasen 7. serkku ja Kaisu Kanto-Lehtovaara Reijon äidin 7. serkku. KUVA: SALLA KURIKKA

Arkistoista on mahdollista saada rahalla tietoja. Reijo kertoo Venäjällä olevan henkilöitä, jotka palkkiota vastaan käyvät arkistoissa tekemässä sukuselvitystä. Tällä hetkellä tämä on lähes mahdotonta, sillä raha ei liiku rajan yli sodan vuoksi.

– Jotkut Venäjällä ovat rohkeita ja käyttävät Facebookia sekä vastaavat sähköposteihin. Osa on sitä mieltä, ettei pahan lännen kanssa voi olla tekemisissä.

Reijo on käynyt puolisonsa Marjatan kanssa vierailuilla sukunsa juurilla sekä asuinpaikoissa. Näistä hän mainitsee Venäjän Sakkolan sekä Latvian.

– Ne ovat mielenkiintoisia ja merkittäviä matkoja, jotka avaavat paperilla olevaa tietoa.

Kirjastossa seurattiin Iisak Hopiavuoren kulkua 1800-luvulla. Tutkimustyössä tuli vastaan vaihe, jolloin Iisakin olinpaikka ei ollut tiedossa. Reijon tehtävänä oli lähteä selvittämään mihin hän on mahdollisesti kadonnut.

– Piti yrittää päästä hänen päänsä sisään sekä tutkia mitä historiassa on tuohon aikaan tapahtunut, mikä on työllistänyt aikakauden ihmisiä.

Karjalan tietokanta oli solmukohdassa suurena apuna ja Iisak löytyi sen kautta.

Sukututkijan mukaan antoisinta tutkimustyössä on tulosten saaminen ja ongelmakohtien ratkaisu.

– Antoisaa on myös se, kun voi auttaa toista umpisolmukohdassa olevaa tutkijaa löytämällä itse ratkaisun hänen ongelmaansa. Kun on saanut apua omassa tutkimuksessa, mielellään auttaa myös muita pääsemään eteenpäin.

Leirille lastenlasten kanssa

Kurikan alueseurakunnan järjestämät isovanhempi-lapsenlapsi-leirit pidettiin kahdessa erässä Kesärannan leirikeskuksessa Jalasjärvellä. Yön yli kestäneillä leireillä lapset ja isovanhemmat tekivät ja kokivat yhdessä ja erikseen.

Sonja Käkelä

Kesärannassa riitti vilinää ja vilskettä, kun lapsia isovanhempineen saapui kaikkialta Kurikan, Jurvan ja Jalasjärven alueelta leireilemään yhdessä. Aikaisempina vuosina Kurikan Saukkorannassa järjestetyillä leireillä on jo vuosikymmenten perinteet. Tänä kesänä siirryttiin kuitenkin Saukkorannan remontin vuoksi Kesärantaan.

Ensimmäisellä, torstaista perjantaihin järjestetyllä leirillä, oli yhteensä noin kolmekymmentä osallistujaa. Maanantaina ja tiistaina pidetty toinen leiri keräsi ihmisiä hieman vähemmän.

– Yleisesti ottaen leirien suosio on vuosien aikana säilynyt hyvin, ja samat ihmiset haluavat ottaa osaa uudelleen ja uudelleen. Tänäkin vuonna mukana olivat esimerkiksi sellaiset isovanhemmat, jotka olivat paikalla jo kahdeksattatoista kertaa, kertoo leirin vetäjä **Eija Viitanen**.

Hänen mukaansa leirille saavat osallistua kaikki isovanhemmat ja lapsenlapset, kunhan ainakin yksi osapuoli on paikkakuntalainen ja Kurikan seurakunnan jäsen. Tämän vuoksi paikalla oli jonkin verran lapsia myös esimerkiksi Pirkanmaan puolelta. Suurin osa isovanhemmista oli mummuja ja mummeja, mutta kyllä jokunen paappa ja vaarikin löysi paikalle.

Eräs pitkän linjan leiriläinen oli Kesärantaan saapunut jurvalainen momma, Helena Rajala, jonka kanssa samassa mökissä majoittuivat lapsenlapset Helga Mäkelä, Jenny Rajala ja Milla Rajala.

– Tämä on ainakin seitsemäs osallistumiskerta minulle eri lastenlasten kanssa. Tänä vuonna mukanani ovat nuorimmat lapset, jotka olivat viime vuonna Saukkorannassa leirillä ensimmäistä kertaa, Helena kertoo.

Helga Mäkelä oli sitä mieltä, että leirillä parasta oli, kun sai tehdä kaikenlaista. Askartelu nousi suosikiksi, ja tähän mielipiteeseen yhtyivät myös serkut Jenny ja Milla.

Oman leirimökkinsä edustalla hymyili Helena Rajala yhdessä lastenlastensa Helga Mäkelän (vas.), Milla Rajalan ja Jenny Rajalan kanssa. KUVA: SONJA KÄKELÄ

– Tämä on kyllä ollut kaikille lapsille sellainen hyvin tärkeä asia, ja heti edellisen leirin päätyttyä kysellään, että tullaanhan ensi vuonna taas, Helena lisää.

Momman roolissa Helena kertoo omaavansa läheiset välit lastenlapsiinsa, ja leirit ovatkin olleet yksi erinomainen keino ylläpitää näitä suhteita.

Serkusten suosiman askartelun lisäksi isovanhemmille ja lapsenlapsille oli Kesärannassa tarjolla monenlaista muutakin ohjelmaa. Myös leiriohjaaja Eija Viitanen mainitsee leirien parhaaksi puoleksi sen, että mummut, paapat ja lapset pääsevät viettämään aikaa toistensa kanssa yhdessä tekemällä.

– Leireihimme on joka vuosi liitetty jokin teema, ja tänä vuonna olemme tutustuneet Jeesuksen vertauksiin. Olemme käyneet läpi esimerkiksi Hyvä paimen- ja Kätketty aarre-vertauksia ja suunnitelleet ohjelmaa ja aktiviteetteja niiden kautta, Viitanen summaa.

Teemaa on lähestytty esimerkiksi rastiratojen kautta, minkä lisäksi se on ollut esillä leirihartauksissa.

– Monille isovanhemmille tämän leirin sanoma ja se kristillinen kasvatus ovat myös läheisiä ja tärkeitä. Joka vuosi keräämme lopuksi palautetta, ja kyllä tätä aina kovasti kehutaan ja kiitellään, Viitanen hymyilee.

Kansainvälisen- ja lähetystyön ohjaajana Kurikan seurakunnassa toimivan Viitasen lisäksi leirihenkilökuntaan kuuluivat Jalasjärven kappeliseurakunnasta lastenohjaaja Riitta Lehtikangas sekä nuoriso-ohjaaja Janina Mannila. Lisäksi jälkimmäisellä leirillä oli mukana myös kolme nuorta isosta, jotka toimivat avustajina lasten kanssa sekä ohjelmien järjestelyissä.